

Landdistriktspolitik

Skanderborg
Kommune

Indledning

Udviklingspolitikken og Kommuneplanen udstikker rammerne for den fysiske udvikling i byerne, landsbyerne og landområderne. Byrådets mange politikker gælder for hele kommunen og derfor også for landområder og landsbyer. Der er politikker for kultur, sundhed, miljø, klima, natur- og miljø samt meget andet.

Tilsammen viser de retningen for den udvikling, Byrådet arbejder for.

Men landsbyerne og landområderne kan noget særligt, samtidig med, at de også har nogle særlige udfordringer. Det er dét, landdistriktpolitikken handler om.

Visionen

Landsbyerne og landområderne i kommunen er vigtige og kan noget særligt hver især. Et fællestræk er de nære fællesskaber, naturen omkring og det lokale engagement.

Landsbyerne har en evne til at sætte ting i værk og til at få projekter til at lykkedes via lokale kræfter.

Byrådet ønsker at værne om landsbyerne og at understøtte den lokale virkelyst. Bæredygtig udvikling er en forudsætning for levedygtige landsbyer med arbejdspladser, offentlig og privat service. På den måde kan kommune og aktive borgere i fællesskab skabe de bedst mulige rammer for fremtidens landsbyer og landområder i en kommune på vej mod de 70.000 borgere.

Udvikling og bosætning

Vækst er en forudsætning for at fastholde daginstitutioner, skoler, fritidsfaciliteter, butikker og anden offentlig samt privat service i landsbyerne. Skanderborg Kommune er på vej mod de 70.000 borgerne, og her skal den ledige kapacitet i daginstitutioner og skoler i landsbyer og landområder udnyttes.

Med det udgangspunkt vil Byrådet arbejde for

- at væksten tager højde for de enkelte landsbyers særegne identitet, ressourcer og behov med blik for stadigvæk at kunne understøtte lokale servicefunktioner som daginstitutioner, skoler, butikker mm.
- at sikre rammer for en varieret boligmasse i landsbyer og landområder, så de kan tiltrække og fastholde en mangfoldig befolkningssammensætning
- en balanceret udvikling, der tager hensyn og skaber plads til, at boliger og erhverv kan eksistere side om side og give lokale arbejdspladser
- eksperimenterende pilotprojekter bl.a. nytænkende kontorfællesskaber, alternative boligformer mm.

Dialog

Dialogen med de enkelte landsbyer skal styrkes med faste dialoggrupper, der kan sikre tidlig dialog med kommunen om konkrete planer og projekter. Lokalområderne kan bruge eksisterende dialoggrupper som f.eks. borgerforeninger eller lokalråd eller sammensætte nye grupper til formålet – det er lokalsamfundets ildsjæle, der har initiativet, og de bestemmer selv formen.

For at styrke de lokale processer og hjælpe de gode ideer på vej har Skanderborg Kommune ansat en borgerguide, der skal være bindeled mellem bysamfund og kommunen. Byrådet ønsker på den måde at understøtte de gode ideer og lokale projekter og hjælpe med, at de kan blive realiseret

Små og store forandringer i en landsby berører alle i små og nære bysamfund.

Med det udgangspunkt vil Byrådet arbejde for

- at sikre dialog mellem kommune og en samlende dialogpartner om den overordnede udvikling i landsbyerne
- erfaringsudveksling mellem kommune, landsbyer og landområder
- en tydelig indgang for landsbyer og landområder til de kommunale funktioner
- at prioritere projekter og behov i landsbyerne, der er bredt lokalt funderede.

Mobilitet

Skanderborg Kommune ligger i det østjyske vækstområde med relativ nærhed til et udbygget vejnet, tog og infrastruktur, der udvider radius for jobmuligheder for vore borgere. Der er særlige udfordringer ved at bo i de mere tyndt befolkede områder, hvor adgang til kollektiv trafik er begrænset.

Med det udgangspunkt vil Byrådet arbejde for

- at understøtte transportformer, der gør det muligt at bosætte sig i landsbyerne
- at øge kendskabet til de kollektive transporttilbud, som antager mange former f.eks. flextrafik, flexture, samkørsel m.v.
- løbende at afprøve nye teknologier og nye former ved at understøtte nye lokale initiativer, der skaber bedre mobilitet i landsbyer og landområder
- at prioritere adgangen fra landsbyer og landområder til uddannelse og fritidsliv i de større byer til den kollektive trafik
- at sikre overblik og sammenhængende stiforløb og trygge veje på tværs af kommunen for cyklister og gående

Klima og bæredygtighed

Landsbyer og landområder kan noget særligt i sin nærhed til naturen, men har udfordringer, når det gælder kollektiv og klimavenlig varmforsyning, samt arbejdet for rent drikkevand i fremtiden.

Med det udgangspunkt vil Byrådet arbejde for

- at landsbyer og landområder bruger de lokale fællesskaber til at skubbe på den bæredygtige omstilling (FN's verdensmål)
- at undersøge og eksperimentere med lokale CO₂ reducerende tiltag for områder, der ikke har adgang til fælles klimavenlige energikilder og fjernvarme
- rent vand gennem samarbejde med vandværkerne.

Idekatalog

I en ikke prioriteret rækkefølge.

Det følgende er idéer og inspiration til det videre arbejde med Landdistriktpolitikken. Idéerne er resultatet af dialogen om politikken, men er endnu ikke besluttet igangsat eller indarbejdet i budgettet

Dialog

- Årligt fællesmøde med dialog, erfaringsudveksling og workshops med Byrådet og repræsentanter fra landsbyer og landområder, samt med aktuelle input fra relevante parter.

Eksperimenter og pilotprojekter

- Bede Renosyd lave pilotprojekter, f.eks med indsamling af sorteret affald i landsbyer.
- Udforske mulighederne for anvendelse af landbrugsbygninger i landsbyer til andet formål, herunder liberalt erhverv.
- Afsøge i samarbejde med boligorganisationer, hvor der kan opføres/indrettes bæredygtige almene boliger i udvalgte landsbyer.

Mobilitet og klima

- Gennemgå stisystemerne, for at undersøge, hvor der kan skabes sammenhæng mellem eksisterende vandrers- og trampestier på tværs af kommunen.
- Afsøge og indgå i grønne partnerskaber med henblik på at skabe forbindende og øget adgang til naturen gennem stier, shelters, formidling mm.
- Undersøge muligheder og behov for at fremme pendlercykling som trygt transportmiddel til job og uddannelse på landet ved hjælp af forbindende trygge cykelruter, cykelstier til knudepunkter, mv.
- Undersøge og lave forsøg med bedre tilgængelighed til fritidsaktiviteter og uddannelse for unge på landet.
- Undersøge og afprøve muligheder for ny teknologi og formidling, der synliggør og letter adgang til de mange kollektive transporttilbud.
- Udvikle delebilsordninger og samkørsel på baggrund af erfaringer samt afprøve alternativer til individuel biltransport i samarbejde med landsbyfællesskaber.
- Understøtte arbejdet for bæredygtig vandforsyning og miljørigtig spildevandsrensning.
- Afsøge viden, erfaring og muligheder for fælleskontorer og jobstationer til reduktion af kørsel.
- Afsætte ressourcer og pulje til forsøg og pilotprojekter.

Økonomi og støtte

- Permanentgøre og revidere retningslinjer for Toårig Landsbypulje, der udløber i 2021 på baggrund af Landdistriktpolitikken.
- Revidere Fællesskabspuljen, Landsbypuljen og Landdistriktpuljen med det formål at kunne imødekomme Landdistriktpolitikken.
- Afsætte midler til forsøg med bæredygtighed, varmforsyning og nedbringelse af CO₂ udslip i landsbyer.
- Forøge lånepuljen til forsamlingshusene med henblik på at gøre husenes drift mere klimavenlige.
- Afsætte rentefri lånepulje til afskaffelse af oliefyr, hvor tilkobling til fælles klimavenlige energikilder og fjernvarme ikke er muligt.
- Afsætte pulje til jordopkøb til vækst og forsøg med nye varierede og klimavenlige boligformer i landsbyer.
- Afsætte ressourcer til at evaluere og forbedre samarbejdet vedr. de regionale busruter.

